

האדם הנכון במקום הנכון

בדיקת התאמת התלמיד לתפקיד שיבצע בהתנסות המעשית היא משימה מורכבת. על מנת שתיווצר שביעות רצון הדדית – של התלמיד ממקום ההתנסות ושל מנהלי המקום מהתלמיד – יש להתאים בין יכולותיו של התלמיד, אישיותו וכישוריו לבין הצרכים של מקום ההתנסות. בפעילות המוצעת בזאת, המשתתפים יקבלו משימה שבה יצטרכו לשבץ דמויות בעלות נטיות שונות וכישורים שונים ומגוונים במקומות ההתנסות המתאימים להם ביותר. המקומות שונים מאוד בסוג העיסוק שהם מציעים למתנסה בהם. כל אחת מהדמויות שיוצגו למשתתפים היא בעלת תכונות מגוונות, העשויות להתאים לתפקידים שונים. הדבר נועד להקשות את החלטת המשתתפים ולעורר ויכוח ביניהם (תיאור הדמויות מבוסס על המודל של ד"ר הולנד, שהגדיר וסיווג שישה טיפוסים אישיות: הטיפוס הריאלי, המנהלתי, היזמי, החברתי, האמנותי והחקרני).

מטרות

לעורר מודעות לקשר בין החוזקות והכישורים של התלמיד לבין הבחירה שלו במקום ההתנסות.

עזרים

טבלה ובה משימה האישיית כמספר המשתתפים.

מהלך הפעילות

שלב א' – אישי

המנחה יחלק טבלת משימה אישית לכל תלמיד ויבקש למלאה (נספח).

שלב ב' – קבוצתי

כל משתתף יציג את השיבוץ שביצע. חברי הקבוצה יגיעו להסכמה בעניין שיבוץ הדמויות.

שלב ג' – דיון במליאה

כל קבוצה תציג בפני המליאה את שיבוץ הדמויות שביצעה.

שאלות לדיון

1. אילו שיקולים הבאתם בחשבון בעת הדיון בקבוצה? עד כמה ניסיתם להתאים בין יכולות הדמות וכישוריה לתפקיד?
2. האם היו ביניכם אי-הסכמות? פרטו.

3. בהתייחסות למידת ההתאמה בין התלמיד למקום ההתנסות, יש להביא בחשבון את הכישורים, את הנטיות הטבעיות ואת המאפיינים התפקודיים של התלמיד. תנו דוגמה למצבים שבהם רציתם לבצע דבר מה אך התלבטתם ביחס למידת התאמתו לכם?
4. עד כמה אתם נוטים להשקיע מאמץ מחשבתי בתהליכי קבלת החלטות ועד כמה אתם מחליטים על-פי נטיית הלב והרגש? הדגימו.
5. עם מי הייתם מתייעצים בשאלה מהו המקום המתאים לכם להתנסות מעשית?

נספח - משימה אישית

עליך לשבח **בטבלה** כל אחת מהדמויות שמאפיינה מתאימים ביותר להתנסות המעשית.

בעמודה הימנית בטבלה – מצוינות הדרישות של מקומות ההשמה;

בעמודה השמאלית בטבלה – יש לרשום את שם הדמות (אחת או יותר) ואת הנימוקים לבחירה לתפקיד זה.

מאפייני הדמויות

גל – מגדל בביתו שני כלבים וחתול. בחור מופנם, שקדן וחקרן, מבלה שעות רבות מול המחשב. מלבד טיול עם הכלבים, אינו עוסק בפעילות ספורטיבית או חברתית כלשהי. אינו מעונין להיות מעורב חברתית יתר על המידה. רואה עצמו כאינטלקטואל.

שירה – נערה אנרגטית, בעלת כושר ביטוי מעולה, יצירתית, מקורית, לומדת מחול ומפסלת. לומדת במגמת אמנות. תלמידה טובה מאוד, מדריכה בתנועת נוער ובולטת מבחינה חברתית. עורכת את עיתון בית הספר וכותבת בו.

דני – לומד בבית ספר מקצועי במגמת מכונאות. פעם בשבוע, אחרי הצהריים, עובד עם שכנו בעבודות גנות. דני למד קורס גרפיקה ושולט היטב בתוכנות גרפיות והוא מעצב אתרי אינטרנט. עבודותיו מצטיינות ביצירתיות ובפן האמנותי.

גיא – חבר מועצת התלמידים הבית ספרית והעירונית ופעיל מאוד בתנועת הצופים. אוהב לעזור ובעל קשרים חברתיים ענפים. את כל זמנו משקיע בפעילויות החברתיות. אביו ואמו של גיא הם וטרינרים, ובחצר ביתם יש מרפאה לבעלי חיים.

מינהל חברה ונוער
אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות
<http://edu.gov.il/noar/minhal/Pages/hp.aspx>

דוד – נער אופטימי, אנרגטי, תחרותי. דומיננטי בקרב חבריו לכיתה, אחראי. ייצג את בית ספרו במשלחת "זרעים של שלום", והיה ראש המשלחת שיצאה לארצות הברית למשך שלושה שבועות.

מיטל – תלמידה שקטה, רגועה, מסודרת מאוד, לומדת במגמת מינהל, קפדנית, דייקנית וחרוצה. סבתה בת השבעים וחמש גרה לבדה בסמוך לביתה של מיטל, ומיטל נוהגת להגיע אליה בכל יום, לארח לה לחברה ולשחק אתה בקלפים, בשח-מט וכד'.

ורד – עולה חדשה מחבר המדינות. נערה מופנמת שגרה עם סבתה ועם אמה. תלמידה טובה מאוד בתחומי מדעים, אנגלית וספורט. השליטה שלה בעברית אינה טובה. יש לה מעט חברות. היא עובדת כמוכרת בחנות בגדים בשעות אחר הצהריים.

טבלת שיבוץ

שיבוץ הדמויות והנמקה	דרישות מקום ההשמה
	מנהל הכלבייה במחלקה הווטרינרית בעירייה מבקש מתנדב או שניים לעזרה בתחזוקת תאי הכלבים העזובים המגיעים למכלאה של העירייה (ניקיון התאים, האכלת הכלבים וניקיון הכלבים).
	מנהלת של "בית הילדים" (מועדון שמועד לילדים עולים חדשים) זקוקה למתנדב או שניים שיסייעו לילדים בהכנת שיעורי הבית.
	מנהלת מרכז המתנדבים העירוני זקוקה למתנדב או שניים לעזרה בעבודות המשרד בשל עומס העבודה השוטפת בניהול רישום המתנדבים ושיבוצם.
	מנהל "המרכז לקשיש" באחת השכונות בעיר ביקש מתנדב או שניים לעזרה בגיבוש פעילויות אקטיביות עבור הקשישים המגיעים למועדון, שכן אין במועדון מספיק פעילויות.